
REGLER OCH DIREKTIV FÖR
JAKTPROV MED ÄLGHUND
OCH ÄLGSPÅRPROV

REGLER OCH DIREKTIV FÖR JAKTPROV MED ÄLGHUND

(Godkända av Kennelklubbens fullmäktige 27.5.2012. I kraft från 1.8.2012)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Regler för jaktprov med älghund

Bedömnings- och tolkningsdirektiv

Sök

Förmåga att finna älg

Förmåga att ställa älg i upptaget

Ståndskallsarbetets kvalité

Vilja att förfölja flyende älg

Förmåga att ställa flyende älg

Skalltid

Skallets hörbarhet

Skallets täthet och täckning

Lydnad och samarbete

Direktiv för ifyllande av individuella provprotokollet

Krysstabellen

Direktiv för prisdomare

Direktiv för vägvisare (guide)

Direktiv för hundförare

Direktiv för provbestyrelsen och provfunktionär

Direktiv för överdomare

Provdirektiv för älgspårprovet (HIRV-J)

Bilagor

Kenneldistriktens numrering
Utbildning och behörighetskrav för prisdomare och
överdomare
samt verksamhet
Raskoderna
Kennelklubbens allmänna regel om jäv

REGLER FÖR JAKTPROV MED ÄLGHUNDAR

(Godkända av Kennelklubbens fullmäktige 27.5.2012. I kraft från 1.8.2012)

1. JAKTPROVETS ÄNDAMÅL

Provens ändamål är, att värdera hundarnas egenskaper för älgjakt som underlag för avelsarbetet, att hålla älgjakt som en hundsport på en hög nivå, att utveckla dess utövare och deras samarbete samt att erbjuda tävlingsmöjligheter med dessa regler som grund.

2. PROVETS NATUR

Jaktproven är:

1. Allmänna prov
2. Prov för medlemmar inom föreningen
3. Internationella prov
4. Prov och tävlingar, varom stadgas speciellt i Kennelklubbens direktiv

3. RÄTT ATT DELTA OCH BEGRÄNSNINGAR

I proven får de hundraser delta, som är underställda FJGK, FLK och FSK. Dessa raser har alla samma fordringar på resultaten för att kunna erhålla HIRV brukschampionat. Deltagande hund skall uppfylla de krav Kennelklubben uppställt med avseende på registrering, ID-märkning och vaccination.

I provet får inte delta:

- hund, som är behäftad med smittosam sjukdom
- dräktig tik 30 dygn före beräknad valpning eller 42 dygn efter densamma
- hund som inte uppfyller reglerna om antidoping
- eventuella övriga förbud enligt provreglerna

Provbestyrelsen har rätt att begränsa antalet deltagande hundar p.g.a. gällande direktiv för provet. Ansvarige provfunktionär och överdomaren skall granska hundens rätt att delta.

4. JÄV

Enligt Kennelklubbens gällande allmänna regel

5 TILLSTÅND FÖR JAKTPROV

Dessa regler tillämpas i jaktprov med älghundar, som godkänts av FCI, Kennelklubben och kenneldistriktet. FCI beviljar de internationella proven. Kennelklubben beviljar de nationella mästerskapstävlingarna och uttagningarna samt landskamper. Kenneldistriktet beviljar de allmänna proven och prov enbart för föreningsmedlemmar.

6. ANHÅLLAN OM PROV

6.1. Den som anhåller och arrangörsansvarig

Anhållan om rätt att anordna prov görs av förening, som skall vara medlem i Finska Kennelklubben, eller kenneldistriktet. Föreningen ansvarar för arrangemanget.

6.2. Tidpunkt för anhållan

Anhållan om prov skall inlämnas inom den tidpunkt som Kennelklubben bestämt.

6.3. Innehållet i anhållan

Ur provanhållan skall framgå provets arrangör (förening), provets art och karaktär, begränsningar för deltagande, tidpunkt och plats för provet, deltagaravgift och till vem och inom vilken tid anmälan och deltagaravgiften skall sändas,

överdomare och hans reserv samt den ansvarige provfunktionären.

6.4. Till vem riktas anhållan

Anhållan om prov skall riktas till styrelsen för det kenneldistrikt inom vars verksamhetsområde provet anordnas.

6.5. Information om provet

Kenneldistriktet sänder en förteckning över beviljade prov till Kennelklubben publikation.

7. ATT SENARELÄGGA ELLER INHIBERA ETT ALLMÄNT PROV

Enligt gällande direktiv från Kennelklubben

8. ÖVERDOMAREN OCH ERSÄTTAREN

Överdomaren skall vara av Kennelklubben godkänd överdomare för jaktprov med älghund och hans bedömningsrätt skall vara i kraft. Domarrättigheterna hos utländska domare skall kontrolleras.

Överdomaren skall vara medlem i Kennelklubben och i antingen FJGK, FLK eller FSK.

9. PRISDOMARE

Prisdomarna skall inneha i kraft varande domarkort för jaktprov med älghund. Utländska prisdomares bedömningsrättighet skall kontrolleras.

Gruppdomaren skall vara medlem i Kennelklubben eller i en rasklubb. Den andra domaren i gruppen skall vara medlem i Kennelklubben eller i en medlemsförening.

Den andra domaren kan vara en domaraspirant.

I säsongsprov (pågår under hela provsäsongen) kan en överdomare med i kraft varande domarkort ensam bedöma

hunden.

10. ANMÄLAN TILL PROV OCH ATT LÄMNA ÅTERBUD

10.1. Anmälan

Anmälan till prov sker enligt det sätt arrangören bestämt.

10.2. Att lämna återbud

Den som uteblir från ett prov utan all meddela om giltig orsak har inte rätt att återfå provavgiften. Som giltig orsak godkänns hundens eller ägarens sjukdom eller de temperaturbegränsningar som Kennelklubben fastställt. Orsaken för uteblivandet skall anmälas till provbestyrelsen före provets början.

11. BEDÖMNING

Grunderna för bedömningen finns i de bedömnings- och tolkningsdirektiv som är bilagda dessa regler.

12. PROVKLASSER OCH BEGREPP

12.1. Klasser

Jaktprov med älghund (HIRV) är ett prov med en klass och som räcker en dag.

12.2. Säsongsprov

Speciella direktiv för säsongsprovet finns i bilaga i dessa regler.

12.3. Begrepp som hänför sig till prestation

Nedan finns bestämmelser om begrepp, följder och vem som tar beslut.

Avbröt (luopui)

- hundens ägare/förare avbryter under provet
- bedöms, antecknas och poängsätts
- slutresultat och slutpoäng 0

Avbryts (keskeytetty)

- domaren avbryter provet
- bedöms normalt, hunden får poäng och slutresultat

Utesluts (suljettu)

- hunden utesluts från provet
- bedöms, antecknas och poängsätts
- slutresultat och slutpoäng 0

Underkänns (hylätty)

- hundens prestation underkänns med domarens beslut
- ingen bedömning
- slutresultat och slutpoäng 0

13. HUND SOM SKADAR SIG

Då hunden skadar sig under provomgången skall dess provprestation avbrytas. Prisdomaren beslutar om avbrottet. Hundens resultat skall då bestå av de förtjänstpoäng hunden uppnått före skadan inträffade.

14. ANSVARSFRÅGOR

Hundägaren ansvarar för skador som hunden åsamkar eller skador som uppstår på hunden.

15. GRUNDER FÖR BEDÖMNINGEN

Poäng:

1. Sök	0-10 x 1,5	=15
2. Förmåga att finna älg	0-10 x 1,0	=10
3. Skall på upptaget	0-10 x 1,5	=15
4. Ståndskallsarbetets kvalitet	0-10 x 1,5	=15
5. Vilja att förfölja flyende älg	0-10 x 1,0	=10
6. Förmåga att ställa flyende älg	0-10 x 1,0	=10
7. Skalltid	0-10 x 0,5	= 5
8. Skallets hörbarhet	0-10 x 0,5	= 5
9. Skallets täthet och täckning	0-10 x 0,5	= 5
10. Lydnad och samarbete	0-10 x 1,0	=10

Sammanlagda poäng

100

Hundens felaktiga verksamhet skall antecknas i individuella provprotokollet.

Slutresultatet fås genom att addera poängen från varje moment.

Prisklasser

Första pris vid 70 poäng

Andra pris vid 60 poäng

Tredje pris vid 50 poäng

I provet utdelas så många första, andra och tredje pris som resultaten medger.

Provets resultat är fastställda, då alla hundar som anmäls till provet är bedömda, protokollen undertecknade och resultaten är .

De specificerade bedömningsgrunderna finns i bedömningsdirektiven.

16. PROVETS RESULTAT

16.1. Granskning av resultat

Provets sekreterare kontrollerar alla adderade poäng och ser till att de antecknas i Kennelklubbens provprotokoll samt i det individuella provprotokollet och företer dem för överdomaren för granskning. Överdomaren fastställer resultatet.

16.2. Förmedla resultat

Provbestyrelsen skall sända de av överdomaren granskade och fastställda resultaten inom en vecka från det att provet avslutats till den instans som beviljat provet.

17. REGELREVIDERING

Revideringsförslag, som godkänts av samtliga rasklubbars årsmöten, skall godkännas av Kennelklubbens fullmäktige. Direktiven som hör till dessa regler godkännas av Kennelklubben på förslag av rasklubbarnas styrelser.

18. BESVÄR OCH ÄNDRINGAR

Enligt de gällande allmänna regler som Kennelklubben har godkänt.

19. KENNELKLUBBENS STYRELSE KAN AV OLIKA ORSAKER BEGRÄNSA DELTAGANDE I PROV ELLER GE ANDRA SPECIELLA DIREKTIV FÖR ARRANGERANDET AV PROV

Finns i bilagan om Kennelklubbens allmänna regler och direktiv för prov och tävlingar.

BEDÖMNINGSG- OCH TOLKNINGSDIREKTIV FÖR JAKTPROV MED ÄLGHUND

Godkända i Kennelklubben 12.4.2012. Träder i kraft
1.8.2012

ALLMÄNT

Hundarna bedöms på prov enbart på basen av prisdomarna med säkerhet kunnat konstatera under provomgången. Kortaste sträcka som antecknas är 0,1 km och kortaste tidsangivelse är 1 min.

När arbetstiden inte blir det maximala skall det antecknas i anmärkningsfältet.

Om det uppstår ett oavgjort resultat skall inbördes ordning uppgöras enligt:

1. den längre arbetstiden
2. den längre skalltiden
3. allmänna intrycket

Bedömningsskala:	Poäng
Utmärkt prestation	9-10
Mycket bra prestation	7-8
Bra prestation	5-6
Godtagbar prestation	3-4
Dålig prestation	1-2
Ingen prestation	0
Momentet inte prövat/ eller kan ej bedömas (-)	-

Poängschema:

	Prestationsmoment	Koeff.	Poäng
1	Sök	1,5	0-10
2	Förmåga att finna älg	1,0	0-10
3	Förmåga att ställa älg i upptaget	1,5	0-10
4	Ståndskallsarbetets kvalitet	1,5	0-10
5	Vilja att förfölja flyende älg	1,0	0-10
6	Förmåga att ställa flyende älg	1,0	0-10
7	Skalltid	0,5	0-10
8	Skallets hörbarhet	0,5	0-10
9	Skallets täthet och täckning	0,5	0-10
10	Lydnad och samarbete	1,0	0-10

Beaktande av omständigheter

Bedömningsdirektiven är skrivna för normala, goda provförhållanden. Ifall förhållandena är svåra, t.ex. störtregn, storm, besvärlig terräng eller tjockt snötäcke, ger provets överdomare tilläggsdirektiv för bedömningen.

Provomgången består av

- Söktid (max 360 min)
- Älgarbetstid (max 300 min)
- Uppkoppling/försök till uppkoppling (så snart hundföraren har möjlighet till inkallning)

Söktid

- högst 6 h, om hunden inte söker alls skall provet avslutas efter 60 min.
- söktiden börjar från första släpp

- söket testas om möjligt efter arbetstidens slut ifall domarna inte haft möjlighet att bedöma söket tillräckligt före upptag (upptag på första söklänk)

Arbetstid (max 300 min.)

Älgarbetstiden börjar när det första upptaget sker

Älgarbetstiden innehåller tiden när

- hunden skäller på älg
- hunden har gångstånd
- hunden förföljer flyende älg
- tar kontakt och fortsätter älgarbetet

Älgarbetstiden avbryts när

- hunden återkommer från sken älg och fortsätter inte arbetet
- hunden lämnar älgarbetet för att uppsöka gårdar, vägar, bilen eller dylikt (PBP kan användas av domaren för att styrka bedömningen)
- hunden stannar hos gruppen och går inte genast tillbaka

Älgarbetstiden slutar senast 300 min efter det första upptaget

Älgarbetstiden slutar senast 120 minuter efter mörkret

- det är mörkt när skogskortet inte kan fyllas i utan ljus
- skottillfällen kan inte tas i mörkret

Hundens uppkoppling efter provet

- gruppen skall försöka koppla hunden så snabbt som möjligt efter provtidens slut
- om inte man lyckas koppla hunden genom inkallning inom en rimlig tid (1 h) skall gruppen återvända till provplatsen enligt överdomarens direktiv

Upptag

Upptag har inträffat då:

- hunden skäller på älg
- hund och älg syns på nära avstånd från varandra
- det konstateras med pejlens hjälp och upptaget kan säkerställas (älgarbetet fortgår, av spår osv.)

Provdomare

Provdomarna bedömer hundarna i grupper om två personer, varvid den som är gruppdomare skall ha domarkort och god erfarenhet av jaktprov med älghund. Båda domarna fyller självständigt i sitt skogskort under provets gång.

På ett säsongsprov kan en överdomare med i kraft varande domarkort ensam bedöma hunden.

Aspiranter

Till domargruppen kan förutom de två prisdomarna dessutom placeras 1-2 domaraspiranter, vars bedömningar dock inte räknas med i hundens resultat.

Hundföraren

Om hundägaren är förhindrad, kan han överlåta åt en annan person att fungera som hundförare. Denne betraktas då som hans befullmäktigade företrädare.

Provmarker

För varje i provet deltagande hund skall reserveras ett tillräckligt stort provområde.

Arrangören skall försäkra sig om att det i provet finns tillräckligt med prisdomare.

Före provets början utser överdomaren i samråd med provbestyrelsen domare till varje provområde, med beaktande av att en av domarna har lätt att röra sig och ifall ingen av domarna är bekant med provmarken, skall dessutom en guide utses.

Lottning av provmarker

Provmarkerna lottas offentligt för alla hundar. Provmarkerna skall befinna sig på måttligt avstånd från arrangemangsplatsen, så att överdomaren vid behov kan besöka provmarken och följa med gruppens bedömning.

Byte av domare

Om det uppstår jäv för en utsedd domare, eller om det uppstår andra oöverstigligen hinder, kan överdomaren flytta om prisdomare från en grupp till en annan även efter lottningen.

Redogörelse för provets händelseförlopp

Gruppdomaren är skyldig att förklara bedömningsgrunderna för hundföraren under provets gång, samt då provet avslutats förete skogskortet utan poängsättning åt hundföraren för möjlighet till genomläsning och undertecknande.

Gruppdomaren skall förete gruppens bedömningskort och avge muntlig förklaring om provets förlopp och bedömningsgrunder åt överdomaren. Hundägaren har rätt vara närvarande vid tillfället då bedömningen framläggs.

Ändring i bedömningen

Överdomaren har skyldighet att, sen han blivit övertygad om, att hunden inte blivit rättvist bedömd enligt utförda prestationer, ändra prisdomarnas bedömning efter att först ha diskuterat bedömningsgrunderna med dem. Prisdomarna och överdomaren skall med sina namnteckningar fastställa provprotokollet.

Underkännande

Hundens provprestation kan underkännas om:

- hundens förare inte följer reglerna eller de direktiv som överdomaren gett

- hunden uppfyller inte de allmänna direktiv eller fordringar för deltagande (t ex vaccinationen)

Avbrott

Bedömningen kan avbrytas om:

- hunden hamnar i en fara för liv
- älgen skjuts
- älgen förflyttar sig till ett förbjudet område
- det är fråga om någon annan allvarlig störning

Uteslutning

Hunden utesluts från provet om:

- om den under provet med sin olydighet stör provets gång eller är ovillig att arbeta med älg inom synhåll
- om hunden under provet påträffas rivande i älgen
- då hundföraren med vett och vilja bryter mot reglerna eller kopplar hunden utan prisdomarens lov eller trots uppmaning inte efterföljer direktiv och bestämmelser

Avbrott

Hundföraren avbryter provet under pågående arbetstid

Anmärkningar och tillägg

I fältet för anmärkningar antecknas kort klarläggande uppgifter, vilka har speciell betydelse för slutresultatet, och uppgifterna inte i övrigt syns i skogskortet eller individuella provprotokollet.

Utan upptag

Vid en provomgång utan upptag ges sifferbedömning för:

- söket
- samarbete och lydnad

Direktiv för användandet av Positions Bestämmande Pejll (PBP), vid bedömning:

Protokollet ska visa om PBP har använts vid bedömningen av hunden.

Vid användande av PBP skall man mäta den löpsträcka hunden gått (genom mellanpunkter, inte sträckräknaren) i stället för fågelvägen. Detta sätt att mäta skall nyttjas i alla moment där avstånd är av betydelse för bedömningen.

PBP kan användas av domaren för att styrka bedömningen i alla moment.

Domaren använder PBP pejlen under hela provtiden, om man beslutar att nyttja PBP till stöd för bedömning. I det fallet skall hundföraren tillåta att hans PBP används. Även hundföraren får använda PBP.

I några moment kan informationen mätas noggrant, i andra moment ger PBP indikationer. Alla avstånd behöver inte redovisas i detalj. Domaren kan med hjälp av PBP fastslå upptagsplatsen och platsen för nya ståndskallet, om det senare kan bekräftas (t ex man hör skall från platsen i fråga eller av spår mm.)

Reglerna gör det möjligt att bedöma en hund utan att domaren har tillgång till PBP pejll. Då bedöms provet som tidigare vid bedömning utan pejll, alla avstånd bedöms som fågelvägen.

DIREKTIV för SÄSONGSPROV

Provet pågår hela provsäsongen 20.8.- 31.12.

Som arrangör verkar det kenneldistrikt på vars område provet utförs. Kenneldistriktet kan överföra de praktiska arrangemangen på en medlemsförening. Provet beviljas av kenneldistriktet.

Provets arrangör kan uppbära en anmälningsavgift av varje deltagare. Avgiften skall om möjligt täcka de kostnader som uppstår för provets arrangemang.

Anmälan till provet sker till en överdomare som kenneldistriktet utsett senast dagen före provdagen.

Anmälan sker till en överdomare i det kenneldistrikt där provmarken finns.

Anmälan kan mottas av en överdomare med i kraft varande domarkort.

Kenneldistriktet utser de ansvariga överdomarna inför varje säsong.

Provmarkerna skall finnas på behörigt avstånd,

överdomaren skall personligen kunna åka till provmarken.

Överdomaren skall granska behörigheten för domargruppen och godkänna densamma.

Överdomarens anförande behöver inte hållas, men gruppdomaren skall dagen före provtillfället kontakta överdomaren, för att få direktiv om bedömningen.

På ett säsongsprov kan en överdomare med i kraft varande domarkort ensam bedöma hunden.

När det provdagen avslutats, ger gruppdomaren per telefon sin berättelse över provets gång.

Varje provprestation är ett skilt prov över vilket uppgörs individuellt provprotokoll och FKK:s provprotokoll.

Ett avslutningstillfälle för provet försöker man hålla så fort det är möjligt dock senast en vecka efter provdagen.

Resultatet är i kraft då överdomaren har fastställt det.

Överdomaren skall inom en vecka efter fastställandet sända alla provprotokoll till kenneldistriktets protokollgranskare.

En hund, som har erhållit pris som berättigar till finskt brukchampionat eller som redan fått 2 x HIRV 1 på säsongsprov, kan inte mera delta i ett säsongsprov.

Provarrangören skall se till att provresultaten publiceras.

Detta direktiv är ett tillägg till reglernas punkt 12.2. angående säsongsprov.

1. SÖK (X 1,5)

Sök innebär att hunden är ute i terrängen och att det är sannolikt att den söker efter älg. Vid svår terräng (brant) eller tungt före skall domaren ta hänsyn till detta.

Oftast utför hunden flera sökturer innan den hittar älg.

Under sökandet skall bedömningen inriktas på genomsnittstiden för sökturerna. Man skall inte ta hänsyn till starkt avvikande söktur(er).

Följande skall läggas som grund för bedömningen av sökandet.

1. Sökmönster
2. Tempo
3. Sökturernas längd (löpsträcka)
4. Längsta avståndet, räknas fågelvägen från platsen där provgruppen senast hade kontakt med hunden

Sökandet skall om möjligt provas på nytt efter skallarbetet, ifall domaren har sett för lite före upptaget. Det skall tas hänsyn både till föret och till den tid som har gått åt till älgarbetet (älgarbete är provets förlopp efter att älg har hittats) när nytt sök skall bedömas.

För långa sökturer som inte passar till tabellen ger max 8 p
Om hunden inte har något sök, skall provet avslutas efter 60 minuter.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av de nedanstående händelsebeskrivningarna skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Sök poängsätts enligt följande:	Poäng
Sökmönstret är mycket effektivt, sökturen är på 2 km eller mer, tempot är utmärkt och	9-10

största avstånd till provgruppen är mera än 800 m, eller sökturerna är i allmänhet 15-30 minuter.	
Sökmönstret är effektivt, sökturen är på 1,5 km eller mera, tempot är mycket bra och största avstånd till provgruppen är mera än 600 m, eller sökturerna är i allmänhet 10-15 minuter.	7-8
Sökmönstret är inte lika effektivt, sökturen är på 1 km eller mera, tempot är bra och största avstånd till provgruppen är mera än 400 m, eller sökturerna är på 5-10 minuter	5-6
Sökmönstret är mindre effektivt, sökturen är på mindre än 1 km, tempot är godtagbart och största avstånd till provgruppen är mera än 250 m, eller sökturerna är 2-5 minuter	3-4
Sökmönstret är ineffektivt, sökturen är på mindre än 500 m, tempot är dåligt och största avstånd till provgruppen är mindre än 250 m, eller sökturerna är 0-3 minuter	1-2
Upptag på första sökturen bedöms efter riktgivande tabell: 0-399m/ 6p, 400-799m/ 7p, 800m eller mer 8p	6-7-8
Har inget sök	0

2. FÖRMÅGA ATT FINNA ÄLG (X 1,0)

Med förmåga att finna älg avses hundens förmåga att utnyttja sökturerna och sina sinnen för att finna älg. Vid bedömning kontrollerar man hundens effektivitet att använda sina sinnen och terrängen till godo. Typiskt för en hund med utmärkt förmåga att finna älg är, att den hittar älgen snabbt med hjälp av vindvittring. En erfaren hund kan

hitta älg genom att spåra även gamla spår. Spårning skall anses som en mycket bra egenskap i svåra förhållanden. Ett effektivt och snabbt resultat på eget initiativ skall premieras.

Förmågan att finna älg bedöms genom tid i relation till avstånd och då jämförs följande detaljer:

- söktider och söksträckor
- sträckan från den plats där sökturen påbörjades till den plats där älgen hittades.
- det totala avståndet till upptaget från släpp
- förhållandet på terräng och väderlek

Utän PBP bedöms avståndet som fågelvägen.

Om upptaget sker under första sökturen:

- på utmärkt avstånd minst 800m, på eget initiativ och snabbt, ges 10 poäng.
- inte hörbart upptag, högst 8 poäng (kan vara högre poäng om man med säkerhet vet var upptaget skedde med hjälp av PBP-pejlen).

Vid flera upptag sätts poängen efter bästa upptaget.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av nedanstående händelsebeskrivningar skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Förmåga att finna älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Utmärkt förmåga att finna älg: Älgen hittas snabbt sedan hunden kommit på älgens uppehållsplats eller fått vetskap om den med sina sinnen och avståndet är mer än 0,8 km från platsen hunden senast hade kontakt med	9-10

provgruppen	
Mycket bra förmåga att finna älg: Älgen hittas rätt snabbt på grund av ovan angivna orsaker men effektiviteten är enligt domaren inte av utmärkt art. Avståndet är mer än 0,6 km	7-8
Bra förmåga att finna älg: Älgen hittas efter en längre tids sökande fastän terrängen och förhållandena skulle ha varit goda för ett snabbt upptag med hjälp av sinnen.	5-6
Godtagbar förmåga att finna älg: Älgen hittas efter längre tids sökande trots att klara tecken på älgförekomst och goda förhållanden råder. Älgen stöter ihop med gruppen eller står inom synhåll för gruppen.	3-4
Dålig förmåga att finna älg: Som i det föregående, men gruppen måste påtagligt hjälpa hunden. Gruppen stöter älgen.	0-2
Inget upptag	-

3. FÖRMÅGA ATT STÄLLA ÄLG I UPPTAGET (X 1,5)

Med förmåga att ställa älg i upptaget menas hundens förmåga att få älgen att bli kvar på upptagsplatsen eller i dess omedelbara närhet. Upptagsplatsen är den plats där hunden först börjar skälla på älg.

Om upptaget sker på en öppen plats, öppet hygge eller en öppen myr skall det inte avdras poäng fastän älgen söker skydd i skogskanten, (500 meter).

Det godtas upp till 2 min uppehåll i skallgivningen bara skallet börjar igen på samma plats. Vid flera upptag skall

momentet poängberäknas efter genomsnittspoäng från samtliga upptag

Hunden bör ha ståndsfall i 90 minuter innan första stötningen där tiden och omständigheter tillåter detta.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av nedanstående händelsebeskrivningar skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Förmåga att ställa älg i upptaget poängsätts enligt följande:	Poäng
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 60 min	10
Fast stånd i minst 60 min. efter en kort förflyttning (200 – 300 m)	9
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 45 min	8
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 30 min	7
Fast stånd i minst 30 min efter en kort förflyttning. (200 – 300 m), eller hunden hittas i fast stånd och älgen blev inte kvar på upptagsplatsen.	6
Fast stånd i minst 30 min efter en längre förflyttning (0,5 -1 km)	5
Fast stånd i minst 20 min	4
Fast stånd på upptagsplatsen minst 10 min, eller efter en längre förflyttning (> 1 km)	3
Fast stånd på upptagsplatsen i 1 – 10 min, därefter inget skall	2
Älgen förflyttar sig efter upptaget, därefter inget skall eller enstaka skall	1

Inget upptag trots älg i området	0
Inget upptag	-

4. STÅNSKALLSARBETETS KVALITÉ (X 1,5)

Med stånskallsarbete menas den andel av älgarbetet vi hör skall. Ju längre skallarbete och fast stånskall, ju större möjlighet är det att lyckas i praktisk jakt.

Efter 90 min. skalltid skall domaren försöka att få skottillfälle under normala förhållanden, hundföraren bestämmer om inkallning skall provas. Efter inkallning skall domaren/hundföraren stöta älggen försiktigt, de två påföljande stötningarna skall företas efter vardera 30 minuters skalltid(er).

Med skottillfälle menas att domaren skall kunna se älggen under normala förhållanden. I krävande terräng eller svårt före kan kravet på antalet skottillfällen sänkas. Det skall inte vara hunden till nackdel om domaren på grund av föret eller vid otur stöter före skottillfälle uppnås.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med något av nedanstående händelsebeskrivning skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Ståndskallsarbetets kvalitet poängsätts enligt följande:	Arbets- tid	Fast stånd	Poäng
Domaren har minst tre skottillfällen samt minst tre stötningar	300	200	10
Domaren har minst tre skottillfällen samt minst tre stötningar	270	180	9
Domaren har minst två skottillfällen samt minst två stötningar	240	150	8
Domaren har minst två skottillfällen samt minst två stötningar	200	120	7
Domaren har minst ett skottillfälle samt minst en stötning	120	90	6
Fast ståndsfall i minst 90 min.	-	90	5
Fast ståndsfall i minst 60 min eller skalltid i minst 120 min. (inkl gångstånd)	-	60 (120)	3-4
Fast ståndsfall i minst 20 min eller skalltid i minst 60 min (inkl gångstånd)	-	20 (60)	1-2
Fast ståndsfall i mindre än 20 min och skalltid i mindre än 60 min (inkl gångstånd)	-	<20 (60)	0
Inget ståndsfall			-

5. VILJA ATT FÖRFÖLJA FLYENDE ÄLG (X 1,0)

Med vilja att förfölja flyende älg avses det, då hunden upptar förföljandet av flyende älg och eventuellt får förnyad kontakt med den.

Med flyende älg avses:

- älg som provgruppen stöter
- älg som omedelbart flyr vid upptag
- älg som flyr av sig själv
- älg som flyr av annan störning
-

Förföljandet bedöms enligt konstaterad flyktsträcka, ej fågelvägen.

Att hunden efter en kraftig stöt tar kontakt med provgruppen men genast och på eget initiativ upptar förföljandet skall inte inverka negativt på bedömningen.

De i tabellen angivna minimikraven, vad sträckorna beträffar, skall uppfyllas när man ger poängen, men hänsyn skall tas till terrängen.

Gångstånd är inte förföljande av flyende älg.

Utan PBP gäller tider enligt tabellen nedan.

Om förföljandet avbryts pga. naturliga hinder/stängsel eller liknande skall domaren ta hänsyn till detta.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av de nedanstående händelsebeskrivningarna skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Vilja att förfölja poängsätts enligt följande:	Poäng
Sammanlagt förföljande minst 5 km, eller 60 min -	10
Sammanlagt förföljande minst 4 km,	9

eller 50-59 min	
Sammanlagt förföljande minst 3 km, eller 40-49 min	8
Sammanlagt förföljande minst 2,5 km, eller 30-39 min	7
Sammanlagt förföljande minst 2 km, eller 20-29 min	6
Sammanlagt förföljande minst 1,5 km, eller 10-19 min	5
Sammanlagt förföljande minst 1 km, eller 7-9 min	4
Sammanlagt förföljande minst 0,7 km, eller 5-6 min	3
Sammanlagt förföljande minst 0,5 km, eller 3-4 min	2
Förföljande minst 0,3 km, eller 1-2 min	1
Hunden förföljer ej flyende älg	0
Kan ej bedömas	-

6. FÖRMÅGA ATT STÄLLA AV FLYENDE ÄLG (X 1,0)

Med hundens förmåga att ställa flyende älg avses förmågan att stanna flyende älg och få nytt ståndskallsarbete.(förflyttningen måste vara minst 100m)
Nytt (fast) ståndskall skall pågå i minst 10 min.

För att hundens förmåga att stanna och ställa flyende älg skall kunna prövas tillräckligt, skall gruppen upprepade gånger stöta älgen. Vid första försöket skall älgen stötas försiktigt och på tillräckligt långt avstånd.
Följande gånger älgen skräms iväg skall det göras

kraftigare, i avsikt att få älgen i snabb flykt. Anpassas efter älgens reaktion i första stötningen.

Ställande av flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Minst 3 nya fasta ståndskall, varav två på minst 30 min	10
Minst 3 nya skall, varav 2 fasta ståndskall (det ena 30 min.)	9
Minst 2 fasta ståndskall, varav det ena 30 min.	8
Minst 2 nya skall, varav 1 fast ståndskall (minst 30 min.)	7
Minst 1 nytt fast ståndskall (30 min.)	6
1 nytt ståndskall, varav en del gångstånd (sammanlagt 30 min)	5
Ett nytt ståndskall 10 till 29 min	4
Ett nytt ståndskall under 10 min.	3
Försök till ställande kan konstateras	2
Efter stötning inget nytt ståndskall	1
Efter stötning förföljer inte hunden flyende älg	0
Kan ej bedömas	-

7. SKALLTID

(X 0,5)

Skalltiden för fast- eller gångstånd med en minuts noggrannhet.

Inga avdrag görs för pauser understigande två (2) minuter.

Vid flera upptag under dagen sammanräknas skalltiderna. Skalltid räknas endast för den tid som domaren hör skallet. Poängberäkningen görs enligt nedanstående tabell. Om den sammanlagda skalltiden understiger 20 min. ges 0 poäng.

Skalltid, minst	Poäng
20	1
40	2
60	3
80	4
100	5
120	6
140	7
160	8
180	9
200	10

8. SKALLETS HÖRBARHET

(X 0,5)

Vid bedömningen av hörbarheten skall hänsyn tas till väder/vind, snö och terrängförhållanden.

Hörbarheten skall testas tillräckligt.

Nedanstående poängberäkning förutsätter normala förhållanden.

Skallets hörbarhet poängsätts enligt följande:	Poäng
Utmärkt hörbarhet,	9–10
Mycket bra hörbarhet,	7 – 8
Bra hörbarhet,	5 – 6
Godtagbar hörbarhet	3–4
Dålig hörbarhet,	1–2
Skalltiden understiger 20 min	0
Kan ej bedömas,	-

9. SKALLETS TÄTHET OCH TÄCKNING (X 0,5)

Registrera hundens skalltäthet, täckning och förmåga att skälla jämnt och utan uppehåll.

Jämnhet och täckning i skallgivningen är lika viktig som skalltätheten och skall ges lika stor vikt vid bedömningen. Med skalltäthet menas antalet skall per minut.

Med skallets täckning menas att skallet är jämnt, fortlöpande och utan uppehåll.

Antal skall räknas under en hel minut och upprepas flera gånger under provtiden. Medeltalet av räkningarna läggs som grund för poängsättningen

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med något av nedanstående händelsebeskrivning skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Skallets täthet och täckning skall testas tillräckligt.

Skallets täthet och täckning Poängsätts enligt följande:	Poäng
Skalltäthet över 75 skall/min., skallet jämnt, utan uppehåll	10
Skalltäthet 70 - 75 skall/min., skallet jämnt, utan uppehåll	9
Skalltäthet 60 – 75 skall/min., något periodiskt	7- 8
Skalltäthet 50 – 60 skall/min., repriser med korta uppehåll	5- 6
Skalltäthet 40 - 50 skall/min., repriser med störande uppehåll	3- 4
Skalltäthet 20 – 40 skall/min., eller repriser med långa uppehåll	2
Skalltäthet under 20 skall/min	1
Skalltiden understiger 20 min	0
Kan ej bedömas	-

10. LYDNAD OCH SAMARBETE

(X 1,0)

Avsikten är att bedöma hundens vilja till att följa förarens kommando och hundens vilja till att hålla kontakt med föraren.

Lydnaden skall testas vid:

1. sök (0-2p)
2. under älgarbete (0-5p)
3. genast efter arbetstidens slut (0-3p)

Det får inte förekomma misslyckande inkallnings försök för 10p.

Inkallning under älgarbete får inte ske före 90 min skalltid.

Under normala förhållande skall första inkallningen från ståndet provas efter 90 minuter och före 150 minuter. Hundföraren bestämmer när inkallning skall provas.

Om arbetstid är <200 min eller hunden tar självmant kontakt mer än 2 gånger ges totalt max 6p., gäller inte då skottillfälle söks och hunden är medveten om provgruppen eller återkommer från sken älg.

Om hunden upprepat lämnar gruppen genom att uppsöka gårdar, bilen eller dylikt, skall avdrag göras med 2 p.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av nedanstående händelsebeskrivningar skall domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Detta skall ha sin grund i protokollet.

Lydnad och Samarbete poängsätts enligt följande:		Poäng
Sök	0-2 p	
Hunden kan kopplas.		2
Upptag på första sökturen.		1
Hunden kan inte kopplas.		0
Älgarbete	0-5 p	
Hunden kan kopplas från ståndskall och kommer genast vid inkallningarna, två gånger varav den ena före 150 min varefter älgarbetet återupptas .		5
Hunden kan kopplas från ståndskall en gång under arbetstiden varefter älgarbetet återupptas.		4
Vid inkallning kommer hunden efter någon tvekan varefter älgarbetet återupptas.		3

Efter upprepade inkallningsförsök kommer hunden och låter sig kopplas varefter älgarbetet återupptas, eller återkommer från flyende älg.	2
Hunden arbetar hela älgarbetstiden men kan inte kopplas.	1
Hunden kan inte kopplas och arbetar inte hela älgarbetstiden.	0
Vid provtidens slut	0-3 p
Hunden skäller ståndskall vid provtidens slut och kan kallas in.	3
Hunden kan kopplas från älgarbete.	2
Hunden skäller ståndskall vid provtidens slut och kan ej kallas in.	1
Kan ej kopplas, eller hunden måste hämtas.	0

DIREKTIV FÖR IFYLLANDE AV INDIVIDUELLA PROVPROTOKOLLET

Provets arrangör

- arrangerande förenings registrerade namn.

Plats för provet

- i provtillståndet angiven ort för provet.

Plats för provmarken

- orten där provmarken är belägen

Provtid

- provdagens datum

Hundens namn, regnr och födelsetid

- fullständigt enligt registreringsbeviset

Raskod

- fastställd kod för rasen varur framgår kön (ex. 242/2)

Vaccination

- granskas från reg.boken eller från vaccinationsintyg, utförd granskning märks med kryss.

ID-märkning

-granskas för alla hundar ur reg.boken, utförd granskning märks med ett kryss (dessutom en granskning enligt Kennelklubbens direktiv)

Hundens mors namn och reg.nummer

- uppgifter jämte reg nr. enligt reg. boken

Ägare

- namn på ägare eller ägarna

Hemort

- hundägarens hemkommun

Näradress, postnummer och postanstalt

- noggrann adress med postnummer

Sammandrag av provet händelser:

A. Sök

- det klockslag då hunden släpptes på sök

B. Upptag på älg kl.

- det klockslag då domargruppen konstaterade att hunden funnit älg med eller utan skall.

C. Söktid

- den tid i minuter som gått från det hunden stäpptes på sök till upptaget.

D. Tillryggalagd sträcka under sök

- den sträcka som gruppen gått under söktiden, från släpp till upptag

E. Avstånd till upptaget i km

- avståndet till upptaget är den sträcka hunden tillryggalagt under söklänken eller om man inte använder pejlså är det

avståndet mellan domargruppen och upptagsplatsen.
- dessutom antecknas alltid avståndet från gruppen vid upptaget (ex. 1,5 / 0,8 eller 0,8 / 0,8)

F. Skalltid på upptagsplatsen i minuter

- tid för fast ståndskall på upptagsplatsen eller i dess omedelbara närhet.

G. Förflyttning under 60 min. efter upptaget i km.

- sammanräknad sträcka i km som älgen förflyttat sig under de 60 första minuterna efter upptaget.
- om förflyttningen beror på någon speciell orsak skall detta antecknas i fältet för anmärkningar.

H. Skalltid i minuter

- den sammanlagda skalltid som gruppen konstaterat, dock inte medräknat den eventuella tid, som åtgått till skall under drev.
- pauser under 2 min. räknas som oavbrutet skall.

I. Fast ståndskall i minuter

- bestående fast ståndskall i minuter
- som fast ståndskall betraktas ståndskall, då älgen sakta går omkring och hålls inom samma typ av terräng

J. Gångståndskall i minuter

- gångståndskall i minuter, till vilken inte räknas tiden för fast ståndskall och inte drevskall.

K. Första förnyade ståndskallets längd i minuter

- första förnyade ståndskallets längd i min.

L. Arbetstid i minuter

- sammanräknad tid i minuter, som hunden använt för ståndskall på älg, följande av flyende älg eller för kontaktsökande.
- arbetstiden kan bestå av flera intervaller

M. Arbetssträcka i km

- hundens tillryggalagda sträcka, som uppstått under arbetet med älg.

N. Antal stötar

- antal stötar, som gruppen gjort och som inträffat p g a annan orsak (antal av alla stötar)

O. Förföljanden, sammanlagt i km.

- sammanlagd sträcka, som hunden efter stötar förflyttat sig efter älgen, skall vara klart konstaterad

P. Längsta förföljande med nytt ståndskall i km

- längsta sammanhängande sträcka, som hunden förföljt älg efter stöt och fått nytt ståndskall.

Q. Förnyade ståndskall, antal

- antal gånger hunden fått nytt ståndskall efter stöt och specificerade enligt tid (hur länge de varat)

a) minst 30 min

b) minst 10 min (< 30 min)

c) under 10 min

R. Antal skottillfällen

- skottillfällen, som någon i gruppen erhållit och som under normala förhållanden givit möjlighet att fälla älgen, ej genom att gå i pass.

S. Skallets täthet och täckning

- skallets täthet räknat i skall per minut, skallets täthet räknas flera gånger under älgarbetet, resultatet anges enligt erhållet medeltal.

T. Hunden återvänder efter förföljande, antal ggr

- hunden återvänder till gruppen efter förföljande av älg. Bedöms inte som kontakt eftersom hunden inte genast

återgår till älgarbetet

U. Antal kontakter

- kontakter som hunden tagit med föraren (kontakt= hunden återvänder genast till älgarbetet)

V. Provet avslutades kl.

- den tidpunkt då provomgången avslutades eller den tidpunkt då gruppen gemensamt beslutat att bedömningen är avslutad.

W. Snödjup i cm

- snödjupet i provterrängen i medeltal

X. Hunden kopplades kl.

- den tid då hundägaren, någon i gruppen eller utomstående kopplade hunden efter provtidens utgång.

Y. Älgtäthet, 1...3

- gruppens uppskattning av älgtätheten i provmarken
1=svag, 2= medlemmåttlig, 3= god

Z. Älgarnas antal och kön

- älgarnas (som hunden skällt på) antal, ålder och kön enligt gruppens klarlägganden

Ex. antecknas som 1+1+1, 1+2, 1 osv

Å. Älgantal på området (antal / ha)

- gruppens uppskattning av älgantal på provmarken och dess areal eller uppskattad älgtäthet, antal/ 1000 ha

L1. Förföljanden med nya ståndskall, sammanlagt km

-sammanlagd sträcka, som älgen och hunden har förflyttat sig p g a stöt och som är säkert konstaterad och har slutat i ståndskall.

L2. Kontrollerad skallets hörbarhet i km

- maximalt avstånd för skallets hörbarhet enligt gruppens kontroll.

KRYSSTABELLEN

- endast säkra iakttagelser ifylls med kryss, inga antaganden

Uppkoppling

- sätt x i alla de punkter, som uppfyllts under provomgången

Söket

- sätt x i alla de punkter, som uppfyllts under provomgången

Provomgången avslutas

-kryssa bara ett alternativ. Om "någon annan orsak" så skriv i fältet anmärkningar

Orsak till ofullständig omgång

-kryssa bara ett alternativ. Om "någon annan orsak" så skriv i fältet anmärkningar

Vatten

-kryssa bara det klart konstaterade annars tomt

Vittring

-kryssa bara det konstaterade eller lämna tomt
Vindvittring: hunden använder sig klart av vinden
Spårvittring: hunden spårar

Fel

-kryssa bara för det konstaterade eller lämna tomt

DIREKTIV SOM HÖR TILL JAKTPROV MED ÄLGHUND

Godkända av rasklubbarna FJGK, FSK, FLK
Träder i kraft från 1.8.2012

DIREKTIV FÖR PRISDOMARE

1. Anländ i god tid till provplatsen. Visa ditt domarkort och medlemsintyg för överdomaren eller ansvariga provfunktionären.
2. Var utrustad med en för årstiden lämplig klädsel.
3. Utrusta dig med klocka, kompass, penna, radergummi, regelbok och om möjligt en karta över provområdet.
4. Planera rutten tillsammans med vägvisaren och beslut om när provomgången skall börja
5. Kom överens med hundägaren om färdriktning och fart.
6. Vid upptag försök att genast bestämma avstånd till upptagsplatsen och bestäm om upptaget var ett sk ej hörbart upptag och delge uppfattningen åt hundföraren. Du kan fastställa upptagssträckan och hundens rörelser med hjälp av pejlar.
7. Delge din uppfattning om händelserna under provet för hundföraren i skogen.
8. Visa skogskortet efter provomgångens slut åt hundföraren och begär dennes namnteckning. Underteckna skogskortet själv.
9. Redogör snarast möjligt för överdomaren om provets

händelseförlopp.

10. Diskutera vid behov med överdomaren om tolkningar och poängsättning.

11. Underteckna provprotokollet.

12. Om du samtidigt är vägvisare (guide) under provet, ta del av direktiven för vägvisare.

13. Respektera de anvisningar som överdomaren gett.

DIREKTIV FÖR VÄGVISARE (GUIDE)

1. Ta reda på av provbestyrelsen provområdets omfång och de områden, vilka provgruppen har rätt att använda vid behov.

2. Skaffa på förhand karta över provområdet och närliggande områden. Ha med kompass och för årstiden lämplig klädsel, i vilken det går att röra sig tyst.

3. Klarlägg med närmast intill varande provgrupp om faran för sammanstötning under provtiden.

4. Delge för hundföraren och provgruppen den planerade ruten och troliga vistelseplatser för älgen.

5. Anpassa dig till en ändamålsenlig marschordning inom gruppen.

6. Då upptag skett, försök att bestämma platsen för upptaget och gruppens plats från kartan så noggrant som möjligt.

7. Då älgen flyr försök att bedöma till vilka platser den möjligen flyr. Visa snabbast möjliga väg åt provgruppen till nya ståndsallsplatsen eller till det troliga området.
8. När provet är avslutat för gruppen ur skogen och vid behov vägled hundföraren i sökandet efter sin hund. Observera de anvisningar överdomaren gett angående verksamheten efter provtes slut.
9. Följ de anvisningar som överdomaren gett.

DIREKTIV FOR HUNDFÖRAREN

1. Anmäl hunden till provet på det sätt arrangören önskar, helst skriftligt. Betala anmälningsavgiften i tid.
2. Förevisa åt provbestyrelsen hundens registerutdrag, vaccinationsbevis och eventuella övriga papper.
3. Närvar vid överdomarens anföringstillfälle. Medför behövlig utrustning för provdagen.
4. Följ de anvisningar som överdomaren gett.
5. Transportera provgruppen till provmarken.
6. Rådgör med vägvisaren och domarna om dagens rutt.
7. Vägled domaren om användningen av din GPS och låt domaren då han önskar att följa hundens rörelser via din GPS.
8. Anmäl din åsikt och uppfattning om gruppens tolkningar omedelbart efter varje händelse, t.ex. då avstånd eller tider diskuteras i skogen.

9. Kom ihåg att hunden får kopplas endast med prisdomarens tillåtelse, då du avbryter provet eller om hunden hamnat i en uppenbar farlig situation.
10. Underteckna skogskortet efter att ha tagit del av uppgifterna om provet.
11. Då provomgången är slut skall du ordna skjuts åt provgruppen tillbaka till samlingsplatsen.
12. Försök vara närvarande då provgruppen redogör för provets händelseförlopp inför överdomare.
13. Delta i provets avslutningstillfälle.

DIREKTIV FÖR PROVBESTYRELSEN OCH ANSVARIGE PROVFUNKTIONÄR

1. Reservera plats för provet, ordna vid behov om mat och logi och beakta tillgången till dusch- och omklädningsutrymmen.
2. Klarlägg hur många hundar som maximalt kan delta i provet.
3. Kontakta överdomaren och kom överens om tidpunkt för dennes anförande.
4. Reservera provområden och avtala om att dessa fredas under provdagen. Reservera vägvisare och prisdomare, samt en provmark som reserv.
5. Anskaffa provmaterial och skaffa eventuella priser.
6. Vidtala en sekreterare vid provtillfället, som samarbetar

med överdomaren.

7. Granska hundarnas registerutdrag, vaccineringsbevis och domarens behörighet enligt överdomarens direktiv.

8. Sätt upp en resultattavla för provet. Anskaffa och sätta upp på synligt ställe en karta över provområdena, varur framgår avstånd och riktning till de olika provområdena.

9. Placera i samråd med överdomaren ut prisdomarna på provområdena. Klarlägg på förhand de möjligheter till domares jäv som kan uppstå i samband med lottningen.

10. Arrangera lottningen enligt överdomarens anvisningar.

11. Ordna överdomarens skjuts och guidning till provområdena.

12. Planera och ordna tillfället för prisutdelning och avslutning av provet, beaktande alla de faktorer som inverkar på arrangemangen.

13. Sända individuella provprotokollen och provprotokollet till kenneldistriktet / provprotokollgranskaren. Ordna om förvaring och arkivering av skogskorten för minst ett år framåt.

14. Publicera resultatet.

15. Kom ihåg att provbestyrelsen och dess medlemmar har en ansvarsfull uppgift under hela provtiden.

DIREKTIV FÖR ÖVERDOMARE

1. Kom överens med provbestyrelsen om

öppningsanförandet och tidschemat för provdagen.

2. Kom i tid till samlingsplatsen. Visa ditt överdomarkort, Kennelklubbens medlemskort och rasklubbens medlemskort för provbestyrelsen.

3. Granska i samråd med provbestyrelsen hundarnas registerutdrag och vaccinationsintyg samt prisdombarnas domarrättigheter och medlemskap.

4. Övervaka lottningen. Före lottningens resultat slutligen fastställs, kontrollera domarnas jäv och fråga om någon har anmärkningar att göra beträffande domarnas placering.

5. Håll överdomaranförande. Klarlägg viktiga saker i anslutning till provet, ge direktiv för beaktande av speciella förhållanden och kom ihåg andra praktiska detaljer som påtagligt hör till provets genomförande. Bestäm tiden för släpp och mörkrets inbrott samt ge anvisningar om hundens uppkoppling efter provomgångens slut.

6. Övervaka domargruppernas arbete i terrängen, utan att på förhand meddela dem om detta. Kom ihåg att inte störa provhundens arbete.

7. Ta emot hela domargruppen efter provomgångens slut. Sätt dig in i provets händelseförlopp och dess inverkan på slutresultatet. Vid oklara fall hör efter hundförarens uppfattning. Se till att bedömningen sker enligt regler och direktiv.

8. Vid avvikande åsikter, försöka att genast medla så att ett tillfredsställande resultat uppnås i övrigt Kennelklubbens anvisningar för ansökan om ändring.

9. Uppgör en överdomarens berättelse.

10. Före du undertecknar provprotokollet säkerställ att uppgifterna i det är rätta.

11. Håll en avslutning för provet med resultatgivning.

12. Ifall provet framflyttas eller inhiberas, handla enligt Kennelklubbens allmänna direktiv.

Säsongsprov (20.8.-31.12.)

Ge anvisningar åt domargruppen dagen före.

Provmarkerna skall vara placerade på sådant avstånd från provplatsen, att överdomaren kan besöka dem.

Efter provet uppgörs provprotokollen, fastställ dem med underskrift och publicera resultatet.

Sänd provprotokollen till kenneldistriktets granskare.

I provprotokollet skall antecknas:

- när man med överdomaren kommit överens om provdagen
- hur överdomaren gav sina direktiv åt prisdomarna
- när överdomaren mottog domargruppens bedömning
- att provet är ett säsongsprov

DIREKTIV FÖR ÄLGSPÅRPROVET (HIRV-J)

I kraft fr o m 1.8.2012

Allmänt

1. Anordnande av prov och hundar som får delta

Provet kan anordnas under tiden 20.8 -31.12. Arrangör för provet är Kenneldistriktet. För det praktiska

provarrangemanget står en av Kenneldistriktet utsedd provbestyrelse, t ex kenneldistriktets kennelsektion.

Varje provprestation är ett eget prov, varom det uppgörs ett provprotokoll.

Provet kan utföras i samband med älgjakt.

För en godkänd prestation fordras en tillräcklig bedömning innan älgen skjuts. Hunden skall hållas kopplad under hela provtiden.

Provet skall utföras på en oskadad älg.

I provet kan delta de raser, som har rätt att delta på ett älghundsprov samt bland andra raser de hundar, som har minst ett godkänt resultat på spårprov på skadat hjortdjur.

2. Anmälan och utförande

Anmälan till provet kan göras per telefon till överdomaren, före bedömningen inleds. Bedömningen anses ha börjat när hunden leds på älgspår i den provmark som hundägaren har skaffat. Älgspåret skall vara minst två timmar gammalt.

Anmälan görs till överdomaren i det distrikt, där bedömningen skall påbörjas.

En hund, som har gått igenom provet med ett godkänt resultat, kan man inte anmäla till ett nytt prov.

3. Deltagaravgift

Kenneldistriktet kan uppbära en skälig deltagaravgift för varje deltagande hund. Avgiften skall täcka de allmänna kostnaderna för provet.

4. Överdomare

Provet leds av en överdomare, som har godkänts av Kennelklubben och som har fått skolning inom älgundsprov eller spårprov på skadat hjortdjur (VAHI). Överdomaren skall vara medlem i Kennelklubben och i en rasklubb (SPJ-FSK, SHHJ-FJGK eller SLJ-FLK). Varje Kennedistrikt utser ett tillräckligt antal överdomare för provsäsongen.

Vid rapporteringstillfället skall överdomaren granska reg. Boken, vaccinationen och prisdومarnas behörighet, medlemskap och jäv.

Se till att inga hundar deltar i provet, vars vaccination och ID-märkning inte är i sin ordning.

5. Provdومare

Bedömningen i provmarken kan skötas av en HIRV överdomare eller av en HIRV prisdومare, som skall ha gått en godkänd tilläggsskolning för älgspårprov (HIRV-J). Om tilläggsskolningen skall finnas anteckning i domarkortet. Kennedistriktet håller ett register över de personer som gått tilläggsskolningen för älgspårprov.

6. Bedömning av hund

Prisdومaren bedömer hundens prestation. Slutresultatet är antingen godkänt eller underkänt.

Poäng och prisklass anges ej. Efter bedömningen skall domaren med det snaraste avge sin bedömning åt överdomaren. Inom en vecka efter bedömningen uppgörs ett provprotokoll och ett individuellt provprotokoll vare sig prestationen är godkänd eller underkänd.

Bedömnings-, och tolkningsdirektiv för älgspårprov

1. Bedömningsgrunder

1.1 Ändamål

Att pröva hundens vilja och förmåga att uthålligt följa spår av älg samt lämplighet för användning vid eftersök.

1.2 Genomförande

Provet skall genomföras med spårlina som är minst 8 meter lång eller längre. Avståndet mellan förare och hund skall som regel ej understiga 5 meter.

Vid svårframkomlig terräng får linan tillfälligt släppas eller fattas med kortare avstånd. Hunden skall föras i spårsele eller halsband av normalt utförande. Stryp eller tagghalsband är inte tillåtet.

Hundföraren får inte styra hunden. Provet får genomföras på snötäckt mark med ett snödjup av högst ca 10 cm.

1.3 Provtid

Provet skall pågå minst 90 minuter efter påbörjad spårning och så länge att domaren med säkerhet förvissat sig om hundens förmåga att spåra älg.

2. Bedömningsmomenten och deras respektive koefficienter

1. Linförhet	0-10 poäng	koeff. 1,0
2. Spårningsförmåga	0-10 poäng	koeff. 2,0
3. Arbetstempo	0-10 poäng	koeff. 1,0
4. Självständighet	0-10 poäng	koeff. 1,0

3. Bedömningskala

Utmärkt prestation	9-10 poäng
Mycket bra prestation	7-8 poäng
Bra prestation	5-6 poäng
Godtagbar prestation	3-4 poäng
Dålig prestation	0-2 poäng

4. Bedömningsmoment

Moment 1. Linförhet (koeff.1,0)

Hunden skall arbeta lugnt och tyst i spårlinan. Den skall inte slita och dra så hårt i linan att spårningsarbetet eller förarens uppsikt över framförvarande terräng omöjliggörs.

	poäng
Hunden arbetar lugnt och tyst i spårlinan på ett utmärkt sätt	9-10
Hunden drar kortare perioder i spårlinan	7-8
Hunden drar längre perioder i spårlinan	5-6
Hunden sliter och drar så hårt i spårlinan att spårningsarbetet avsevärt försvåras	3-4
Hunden sliter och drar så hårt i spårlinan att spårningsarbetet icke går att genomföras på ett godkänt sätt	0-2

Moment 2. Spårningsförmåga (koeff.2,0)

Hunden skall visa intresse, vilja och förmåga att följa vittringsgivande spår efter älg. Hunden skall noggrant följa spåret så länge föraren vill. Hunden skall inte låta sig distraheras av annat vilt eller ren. Hunden skall inte lämna påbörjat spår för att ta an korsande spår, kortare avvikelser kan tolereras. Om hunden trots att den förts tillbaka från korsande spår, vägrar spåra, bör domaren ej godkänna hunden. Om hunden får vittring av älg, som står vid sidan av

spåret och markerar detta, är det till hundens förtjänst. Hunden skall påpassligt använda sina sinnen för att lokalisera älg. Om hunden stannar upp tillfälligt vid spårningsarbetet, på upphöjningar i terrängen för att lyssna, dra i vind etc. eller fixerar platsen där älgen förmodas befinna sig, är detta till hundens förtjänst.

Hunden skall inledningsvis spåra i minst 30 minuter, därefter tar provgruppen rast vid sidan av spåret. Hunden får därvid inte ha vind av spåret och avståndet mellan rastplatsen och spåret bör vara minst 100m. Rastens längd skall vara minst 30 minuter, därefter fortsätter spårningsarbetet med påbörjat spår ytterligare minst 30 minuter eller längre, tills dess att domaren förvissat sig om hundens spårförmåga.

Spårningsarbetet skall aldrig avslutas på stig eller väg, utan fortsätta ett gott stycke därefter.

poäng

Hunden spårar på ett utmärkt sätt. Lugnt och bestämt utan avvikelser från spåret, har god kontroll på framförvarande terräng.	9-10
Hunden spårar mycket bra, lugnt och bestämt med små avvikelser från spåret, reder ut ev. tappter snabbt	7-8
Hunden spårar bra, med mindre avvikelser från spåret, tappar spåret vid ett tillfälle, men kan på egen hand eller med hjälp av föraren återfinna spåret och fullfölja spårarbetet.	5-6
Hunden spårar godtagbart, tappar dock spåret vid fler än ett tillfälle, men kan på egen hand eller med hjälp av föraren återfinna spåret och fullfölja spårarbetet.	3-4
Hunden tappar spåret efter kort tid och är ointresserad av att återfinna spåret och/eller att fortsätta spårarbetet.	0-2

Moment 3. Arbetstempo (koeff. 1,0)

Hunden skall arbeta på ett följsamt sätt i ett så lugnt tempo så den kan fungera effektivt i en praktisk eftersökssituation. Hunden får inte arbeta med så högt tempo att den uppenbarligen tröttar ut sig onödigt fort. Den får inte heller ha för lågt spårningstempo så att arbetet tar extremt lång tid eller att hunden ideligen skall manas på.

	poäng
Hunden arbetar i ett utmärkt tempo. Följsam i terrängen och fungerar effektivt.	9-10
Hunden arbetar i ett mycket bra tempo.	7-8
Hunden arbetar i ett bra tempo. Vissa perioder onödigt fort.	5-6
Hunden arbetar i ett godtagbart tempo. Vissa perioder i ett för lågt tempo.	3-4
Hunden arbetar i ett olämpligt spårningstempo. Hunden stretar, flåsar eller går så långsamt att upprepade uppmaningar måste ske. Kan ej godkännas som eftersökshund.	0-2

Moment 4. Självständighet (koeff.1,0)

Hundens förmåga att självständigt följa spåret samt reda ut eventuella tappter.

Hunden skall arbeta på egen hand utan styrning av lina. Lågmålt beröm som uppmuntran och stöd är tillåtet.

	poäng
Hunden arbetar självständigt, på ett utmärkt sätt, lugnt, tyst och aktivt utan stöd och hjälp från föraren.	9-10
Hunden arbetar på ett mycket bra sätt, ringar vid tappter, aktivt och självständigt, ev. endast lågmålt stöd från föraren	7-8

Hunden arbetar på ett bra sätt, har vissa svårigheter när älgen svängt. Viss hjälp av föraren fordras. Har inte fulländad förmåga till självständigt tapptarbete.	5-6
Hunden arbetar på ett godtagbart sätt. Har svårigheter när älgen svängt, zick-zackar. Tidsödande tapptarbete, som också kräver stöd och hjälp från föraren.	3-4
Hunden arbetar på ett dåligt sätt. Föraren måste hela tiden styra hunden med linan och uppmuntra den att fortsätta spårarbetet.	0-2

5. Krav för godkännande vid särskilt älgspårprov

Endast resultaten godkänd eller underkänd tillämpas.

För att hunden skall erhålla nivån godkänd erfordras:

- att hunden erhållit sammanlagt minst 25 förtjänstpoäng
- att hundens förtjänstpoäng i intet moment får understiga 3 poäng

BILAGOR

Bilaga 1

KENNELDISTRIKTENS NUMRERING

Etelä-Hämeen Kennelpiiri ry	01
Etelä-Pohjanmaan Kennelpiiri ry	02
Kainuun Kennelpiiri ry	03
Keski – Pohjanmaan Kennelpiiri ry	04
Keski – Suomen Kennelpiiri ry	05
Kymenläänin Kennelpiiri ry	06
Lapin Kennelpiiri ry	07
Lounais – Suomen Kennelpiiri ry	08
Pohjois – Hämeen Kennelpiiri ry	09
Pohjois – Karjalan Kennelpiiri ry	10
Pohjois – Pohjanmaan Kennelpiiri ry	11
Pohjois – Savon Kennelpiiri ry	12
Salpausselän Kennelpiiri ry	13
Satakunnan Kennelpiiri ry	14
Suur – Savon Kennelpiiri ry	15
Uudenmaan Kennelpiiri ry	16
Vasa Kenneldistrikt – Vaasan Kennelpiiri rf	17
Ålands Kenneldistrikt ry	18
Helsingin Seudun Kennelpiiri	19

UTBILDNING OCH BEHÖRIGHET SAMT VERKSAMHET FÖR PRISDOMARE

I. ANVISNINGAR FÖR UTBILDNING OCH BEHÖRIGHET FÖR PRISDOMARE

Målsättningen med skolningen är att utbilda behöriga och ansvarskännande prisdomare och utställningsdomare samt att sträva till att förenhetliga bedömningen och hålla domarna uppdaterade med utvecklingen.

II. FORDRINGAR FÖR ATT BLI PRISDOMARE

Skall vara lämplig för uppgiften till lynne och bedömningsförmåga.

Skall inneha naturlig förmåga och en tillräckligt god kondition för ifråga varande uppgift.

En domare med ansvar för bedömning (gruppdomare) skall vara fullvuxen (minst 18 år gammal).

Ifall man vid bedömningen använder flere domare kan den andre domaren i gruppen vara en person som fyllt 15 år och innehar bedömningsrätt.

Före skolningens början skall personen vara invigd i användningen av ifråga varande ras på jakt (jakthundar) eller träning av brukshundar (övriga). Dessutom skall personen uppfylla ev. andra fordringar som finns inom ifråga varande provform.

Personen skall avlägga en offentlig domarkurs med godkänt med därtill hörande träningsbedömningar och sluttent. Därtill skall domaraspiranten efter kursen delta och få godkänt i minst två praktiska bedömningstillfällen för två

olika överdomare.

Aspiranten skall uppfylla de fordringar på medlemskap som Kennelklubbens fullmäktige fastställt.

III. SKOLNING

A. ANHÅLLAN OM DOMARKURS OCH RÄTT ATT ARRANGERA

Ifråga varande kurser får anordnas av kenneldistrikten och deras medlemsföreningar, rasklubbar samt förbund och deras medlemsföreningar.

Kursanhållan lämnas till kenneldistriktet, rasklubb eller förbund inom utsatt ansökningstid. I anhållan skall framgå tid, plats, arrangör och kursledare med suppleant samt ev. förhandsanmälan för deltagarna.

Anhållan för de kurser, där kenneldistrikten svara för bibehållandet av domarnas kompetens, skall riktas till ifråga varande kenneldistrikt. I övriga fall beviljar rasklubben eller förbund kurstillstånd för sina medlemsföreningar. Kenneldistrikten, rasklubbarna och förbunden behöver inte för sina egna kurser anhålla om lov av Kennelklubben.

Om kurser annonseras på förhand i Kennelklubbens tidskrift och vid behov i rasklubbarnas/förbundens tidskrift om inte Kennelklubben på annat sätt beslutat.

B. KURSENS PROGRAM OCH UTFORMNING

Till en kursdeltagares skyldighet hör att på förhand bekanta sig med kursmaterialet, som fås av arrangören.

En anhållan om kursdeltagande görs av den intresserade

själv eller av dennes medlemsförening, om inte annat sägs i direktiv för ifråga varande provform.

Som kursens ledare och dennes reserv får verka en överdomare för ifråga varande provform, om inte kenneldistriktet, rasklubbarna eller förbunden beslutat på annat sätt.

Rasklubb och förbund skall ha ett av Kennelklubben godkänt skolningsdirektiv och kursprogram enligt vilket undervisningen och den praktiska delen utförs.

Som avslutning på kursen skall det ordnas ett skriftligt och muntligt förhör, samt om möjligt ett praktiskt prov.

Den som genomgått kursen med godkänt skall få ett kursintyg.

Domaraspiranten skall efter att ha gått igenom kursen med godkänt utföra aspirantpraktik på två prov för två olika överdomare.

På dessa prov måste hunden ha fått bedömning i samtliga egenskaper/väsentliga moment.

C. PRISDOMARES BEHÖRIGHET

Som ansökningsblankett för prisdомarkortet används för ändamålet uppgjort aspirantkort. Anhållan skall innehålla de nödvändiga uppgifter som behövs för beviljandet.

Kenneldistriktet beviljar prisdомarkort för sin medlemsförenings medlem, som skall vara 15 år fyllda. För tjänstehundarnas prov är det Palveluskoiraliitto och för vindhundarnas prov är det Vinttikoiraliitto som beviljar domarkorten.

Prisdomaren anses behörig då han/hon har beviljats respektive provforms prisdomarkort.

D. FORTBILDNING FÖR PRISDOMARE

1. Deltagande i fortbildning

Det är domarens skyldighet att hålla sig ajour i sina domaruppgifter, förrän han/hon kan tilldelas nya uppgifter.

Prisdomaren skall utföra domaruppgifter, delta i fortbildning eller fungera som tävlande åtminstone en gång under de två (2) senaste åren.

Rasklubbarna och förbunden kan inom varje provform göra avvikande bestämmelser.

Kontrollen av prisdomarens behörighet sköts av provbestyrelsen och provets överdomare.

2. Arrangemang av fortbildning

Anhållan om fortbildningskurser och arrangemang av fortbildning utförs enligt punkt III. A

Fortbildningskurser skall om möjligt anordnas varje år överallt där provformen utövas.

För deltagande i fortbildning görs en anteckning i domarkortet eller ett skilt intyg.

Bilaga 3

RASKODERNA

finsk spets
hälledorshund

49
907

jämthund	42
karelsk björnhund	48
norrbottnens spets	276
norsk älghund grå	242
norsk älghund svart	268
rysk – europeisk laika	304
vit svensk älghund	903
västsibirisk laika	306
östsibirisk laika	305

Bilaga 4

Kennelklubbens allmänna bestämmelser om jäv

Godkända på Kennelklubbens fullmäktigesammanträde
17.5.2007. Träder i kraft 1.1.2008.

1. Domare får inte fungera som utsedd (ledande) överdomare under ett prov där hans egen hund eller en hund som han enligt överenskommelse har besittningsrätt till deltar. En hund som ägs av en utsedd (ledande) överdomares familjemedlem eller en hund som familjemedlemmen enligt överenskommelse har besittningsrätt till får inte heller delta i ett prov där ifråga varande överdomare fungerar som domare. Föräldrar, äkta makar, sambor, parter i ett registrerat parförhållande, barn och syskon anses vara familjemedlemmar även om de bor på annan adress.

2. En domare/exteriördomare/dopingövervakare/assistent vid dopingprovtagning är jävig om han själv eller hans familjemedlem är

- hundens förare/handler
- hundens ägare
- hundens uppfödare, eller
- enligt överenskommelse har besittningsrätt till hunden.

Föräldrar, äkta makar, barn och syskon anses vara familjemedlemmar även om de bor på en annan adress. Sambor och personer som bor i ett motsvarande förhållande jämställs med äkta makar. En uppfödares syskon anses vara familjemedlemmar endast om de bor på samma adress som uppfödaren.

3. Exteriördomare, som på grund av sitt arbete eller sin hobby hanterar anmälningar till utställningar eller uppgifter om hundar som förs in i utställningskatalogen, kan inte fungera på ifråga varande utställning som exteriördomare. En hund som ägs av en exteriördomare har inte rätt att delta i en utställning som domaren bedömer.

En hund som ägs av en domarelev får inte tävla i den ring eller ras där han arbetar. Han får inte heller fungera som handler av en hund på en utställning där han fungerar som domarelev.

En hund som ägs av en ringfunktionär på en utställning eller som han/hon enligt överenskommelse har besittningsrätt till får inte tävla i den ring där han/hon arbetar. En ringfunktionär får inte heller förevisa hunden på samma utställning för en domare i vars ring han/hon har arbetat på utställningen.

4. Kennelklubbens styrelse har rätt att på befogade grunder bevilja dispens från denna regel.